

ประกาศนายทะเบียนพรรคการเมือง

เรื่อง รับผิดชอบการจัดตั้งพรรคเอกราช

ด้วยนายทะเบียนพรรคการเมืองได้รับแจ้งการการจัดตั้งพรรคการเมือง ชื่อ พรรคเอกราช ตามมาตรา ๑๕ แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วย พรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๕๑ ไว้ในทะเบียนพรรคการเมือง เลขที่ ๖/๒๕๕๒ ตั้งแต่วันที่ ๕ มิถุนายน ๒๕๕๒ โดยมีรายละเอียดเกี่ยวกับนโยบายพรรคการเมือง ข้อบังคับพรรคการเมือง และรายชื่อคณะกรรมการบริหารพรรคการเมือง พรรคเอกราช ดังนี้

นโยบายพรรคเอกราช พ.ศ. ๒๕๕๒

ประเทศไทยเป็นประเทศที่มีเอกราชและไม่เคยตกเป็นทาสของชาติใด แต่ปัจจุบันประเทศไทยกำลังสูญเสียเอกราชตกเป็นทาสทางเศรษฐกิจของชาติอื่น ทำให้สถานการณ์ทางเศรษฐกิจของไทยระด่ำระสายกระทบไปทั่วภูมิภาคเอเชีย และของโลก

พรรคเอกราชจึงรับอาสาเข้ามาปกป้องเอกราชทางความคิด เอกราชทาง เศรษฐกิจของชาติตามนโยบายของพรรคที่เน้นประเด็นสำคัญต่อไปนี้

พรรคมีนโยบายทั้งในด้านเป้าหมาย กระบวนการ และวิธีการ โดยใช้ปัญญา และความรู้ เพื่อปรับปรุงโครงสร้างทางสังคม เศรษฐกิจ และการเมืองให้ก้าวไปสู่ ความเจริญรุ่งเรืองอย่างมั่นคง โดยปรับทัศนคติการปฏิบัติงานของภาครัฐจากการ ควบคุมสั่งการไปสู่การส่งเสริมสนับสนุนและบริการประชาชน ภาคเอกชน ให้สามารถ

แข่งขันกับนานาชาติได้ โดยการส่งเสริมการผลิต ทั้งในด้านการเกษตร อุตสาหกรรม พาณิชยกรรม วิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี ทั้งขนาดเล็ก ขนาดกลาง และขนาดใหญ่ ให้เข้มแข็ง มีประสิทธิภาพในกรอบของการค้าเสรีอย่างเป็นธรรม

๑. นโยบายการเมือง

๑.๑ พรรคมีนโยบายรักษาไว้ซึ่งสถาบันชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์ และการปกครองระบอบประชาธิปไตย อันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นพระประมุข และดำเนินการทุกวิถีทางเพื่อรักษาไว้ซึ่งเอกราชอธิปไตยของชาติ โดยมุ่งให้ประชาชน มีความรู้ ความเข้าใจ และศรัทธายึดมั่นในระบอบประชาธิปไตยอย่างแท้จริง มุ่งเน้น การกระจายอำนาจการปกครองไปสู่ท้องถิ่น ส่งเสริมการเลือกตั้งให้บริสุทธิ์ยุติธรรม และประชาชนมีส่วนร่วมทางการเมืองทุกระดับ ส่งเสริมสนับสนุนให้การศึกษา ทางการเมืองแก่ประชาชนเพื่อรักษาสิทธิประโยชน์ของตน

๑.๒ พรรคจะดำเนินการพัฒนาโครงสร้างทางการเมืองทั้งที่เป็นสถาบัน การเมือง สถาบันข้าราชการ สถาบันสื่อมวลชน สถาบันรัฐสภา สถาบันบริหาร และสถาบันตุลาการให้เข้มแข็งมั่นคง มีประสิทธิภาพประสิทธิผลที่สามารถเป็นที่พึ่ง ของประชาชนได้อย่างแท้จริง นำเสนอมาตรการป้องกันปราบปรามการทุจริตประพฤติมิชอบ ในวงราชการ และป้องกันการแสวงหาผลประโยชน์จากตำแหน่งหน้าที่อันมิควรได้ ของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง และพนักงานของรัฐโดยมาตรการทางกฎหมาย มาตรการทางศีลธรรมอันดีงามทางศาสนา กลั่นกรองบุคคลที่จะเข้ามาดำรงตำแหน่ง ทางการเมือง เพื่อให้การเมืองพัฒนาไปในทางที่ถูกต้อง สนับสนุนกิจกรรม และการดำเนินการขององค์กรอิสระที่กำหนดไว้ในรัฐธรรมนูญให้บรรลุตาม วัตถุประสงค์ต่อไป

๒. นโยบายการบริหาร

๒.๑ พรรคมีนโยบายที่จะพัฒนาระบบราชการและกระจายอำนาจการบริหาร โดยการปรับบทบาทภาครัฐจากผู้ปฏิบัติและควบคุม มาเป็นผู้สนับสนุนและอำนวยความสะดวกแก่ภาคเอกชนและประชาชน สร้างความชัดเจนในระบบราชการ ให้สามารถปฏิบัติงานได้อย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผลในทิศทางเดียวกัน สามารถสร้างความพึงพอใจของประชาชนได้ โดยเน้นการพัฒนาคนและระบบ ส่งเสริมความเป็นเลิศในงาน ยึดหลักความซื่อสัตย์สุจริต ขยันอดทน มีจรรยาบรรณ และให้หลักประกันความมั่นคงบนพื้นฐานของความรู้ความสามารถและผลงานด้วยระบบคุณภาพ

๒.๒ พรรคจะส่งเสริมการกระจายอำนาจการบริหาร การปกครอง การคลัง จากส่วนกลางไปสู่ส่วนท้องถิ่น ให้ท้องถิ่นสามารถจัดเก็บรายได้และบริหารงบประมาณของตนเองได้อย่างอิสระชัดเจนยิ่งขึ้น โดยการส่งเสริมพัฒนาศักยภาพของราชการ และการเมืองท้องถิ่นให้สอดคล้องกับวัฒนธรรมแต่ละท้องถิ่น

๓. นโยบายกฎหมาย

พรรคมีนโยบายที่จะแก้ไขกฎหมาย กฎ ระเบียบ ข้อบังคับ ที่ล้าสมัย เป็นอุปสรรคต่อการบริหารราชการแผ่นดินให้สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงทั้งในด้านสังคม เศรษฐกิจ และการเมืองของประเทศและของโลกในปัจจุบัน และยึดหยุ่นต่อสถานการณ์ในอนาคต ทั้งที่เป็นกฎหมายสนับสนุนกิจการวิสาหกิจ ตลาดทุน การลงทุน ธรรมชาติสิ่งแวดล้อม และทรัพยากรธรรมชาติ โดยการส่งเสริมสิทธิเสรีภาพส่วนบุคคลสร้างความเป็นธรรมในสังคมและรักษาสีทิมมนุษยชนอย่างเคร่งครัด และให้ความช่วยเหลือประชาชนทางด้านกฎหมายให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

๔. นโยบายกระบวนการยุติธรรม

๔.๑ พรรคมีนโยบายที่จะพัฒนากระบวนการยุติธรรมให้ทันสมัยและมีประสิทธิภาพ สอดคล้องกับความเจริญก้าวหน้าของเทคโนโลยี และความเปลี่ยนแปลงของกระแสโลก โดยการพัฒนามาตรฐานคุณภาพด้านความยุติธรรมให้สามารถเป็นหลักประกันความเป็นธรรมให้กับประชาชนได้อย่างแท้จริง สอดคล้องกับหลักสิทธิมนุษยชนสากล โดยให้การคุ้มครองสิทธิของผู้ต้องหา สิทธิของพยาน สิทธิที่จะได้รับการชดเชยความเสียหายอันเกิดจากการกระทำของเจ้าหน้าที่ของรัฐและสิทธิตามที่รัฐธรรมนูญบัญญัติไว้ในฉบับปัจจุบัน ขจัดและปรับปรุงแก้ไขพันธะสัญญาและการกระทำที่ไม่เป็นธรรมในสังคมด้วยการปกป้องคุ้มครองสิทธิประโยชน์ของประชาชน โดยเฉพาะความไม่เป็นธรรมในการบริโภคสินค้า อาหาร ยา รักษาโรค การรักษาพยาบาล ที่พักอาศัย อสังหาริมทรัพย์ ความไม่เป็นธรรมในการใช้บริการในสถาบันการเงินและเงินทุนหลักทรัพย์ การประกันภัย การประกันชีวิต การเช่าซื้อและทรัพย์สิน เป็นต้น

๔.๒ โดยพรรคจะส่งเสริมบทบาทในการป้องกันและยับยั้งข้อพิพาทขึ้นพื้นฐาน และส่งเสริมระบบการตรวจสอบ สิทธิในการควบคุม ช่องทางการร้องทุกข์ กล่าวโทษให้เป็นเครื่องมือของประชาชน ผู้บริโภค ผู้ด้อยโอกาสและผู้เสียเปรียบ ให้มีโอกาสเข้าถึงและได้ใช้ประโยชน์การคุ้มครองและรักษาสีทธิของตนเองมากขึ้น

๔.๓ พรรคจะพัฒนาศักยภาพขององค์กร สถาบัน บุคลากรของกระบวนการยุติธรรมให้สามารถแก้ปัญหาความไม่เป็นธรรมและข้อพิพาทระดับสากลได้ โดยการปกป้องคุ้มครองสิทธิประโยชน์ของประชาชน เกษตรกร นักลงทุน ทรัพย์สิน ทรัพยากร และผลประโยชน์ของชาติ

๕. นโยบายเศรษฐกิจ

พรรคมีนโยบายที่จะกอบกู้เอกราชทางเศรษฐกิจของชาติไปสู่ความเป็นไทย โดยการพึ่งตนเองทางเศรษฐกิจ ตามแนวความคิดเศรษฐกิจเชิงพุทธ เศรษฐกิจพอเพียง โดยการปลูกฝังอุดมการณ์ ทศนคติให้คนในชาติมีความภูมิใจในความเป็นไทย นิยมในสินค้าไทย ปรับปรุงโครงสร้างทางเศรษฐกิจ ทั้งการผลิตและการเงินของประเทศเพื่อให้สอดคล้องกับภูมิปัญญาไทย เร่งแก้ไขปัญหานี้สินต่างประเทศ ส่งเสริมการส่งออก แก้ไขปัญหาการว่างงาน ระบบการเงิน สถาบันการเงิน การศึกษา การกระจายรายได้ การสร้างงานในท้องถิ่นชนบท ปรับเปลี่ยนโครงสร้างทางเศรษฐกิจ และความต้องการของสังคมในอนาคต ใช้นโยบายยืดหยุ่น ชัดเจน ชอบธรรม และตรวจสอบได้โดยยึดหลักความเป็นเอกราชทางเศรษฐกิจของประเทศเป็นพื้นฐานสำคัญ

๖. นโยบายการเกษตร

๖.๑ พรรคมีนโยบายที่จะพัฒนาการเกษตรกรรมให้เป็นภาคเศรษฐกิจที่สำคัญ มีความเข้มแข็งทันสมัยเป็นฐานทางเศรษฐกิจอันแท้จริง สอดคล้องกับแนวความคิดที่ว่าเศรษฐกิจพอเพียงสามารถสร้างผลผลิตที่เพียงพอเพื่อการบริโภคภายในประเทศและเหลือเพื่อส่งออกสู่ตลาดโลก

๖.๒ พรรคจะเร่งรัดแก้ไขปัญหานี้สินของเกษตรกรอย่างเร่งด่วน เช่นเดียวกับการแก้ไขปัญหานี้สินของภาคธุรกิจอื่น เพื่อให้เกิดความเป็นธรรมกับคนทุกกลุ่มในสังคม

๖.๓ สนับสนุนให้มีการรวมกลุ่มของเกษตรกรเพื่อลดต้นทุนการผลิต เพิ่มกำไร และแก้ไขปัญหาค่าคนกลางเพื่อให้เกษตรกรจำหน่ายสินค้าทางการเกษตรโดยตรง ไม่ต้องผ่านพ่อค้าคนกลาง

๗. นโยบายสังคม

พรรคมีนโยบายที่จะส่งเสริมให้ชุมชนมีความเข้มแข็งสร้างความมั่นคงได้ด้วยตนเอง ขจัดความไม่เป็นธรรมต่อการได้รับสิทธิประโยชน์ค่าตอบแทนอันเกิดจากข้อแตกต่างทางด้านกายภาพ เพศ เชื้อชาติ ศาสนา โดยการให้การคุ้มครองเด็ก สตรี คนพิการ และทุพพลภาพ มิให้ถูกเอารัดเอาเปรียบหรือถูกกดขี่ข่มเหง และนำไปแสวงหาผลประโยชน์ในทางที่มีชอบ โดยเร่งรัดให้มีความเสมอภาคกันในสังคม

๘. นโยบายศาสนา

พรรคมีนโยบายที่จะส่งเสริมศาสนาทุกศาสนา เพื่อให้ศาสนิกชนในแต่ละศาสนาได้ศึกษาและปฏิบัติตามหลักธรรมคำสอนในแต่ละศาสนาอย่างถูกต้อง พรรคจะผลักดันให้มีการส่งเสริมและสนับสนุนในด้านงบประมาณอย่างเพียงพอ ส่งเสริมให้การสนับสนุนองค์กรทางศาสนาและสถาบันการศึกษาทางศาสนาให้เป็นแกนนำในการพัฒนาจิตใจของประชาชน เพื่อให้เกิดความสงบสุขขึ้นในชาติ

๙. นโยบายสาธารณสุข

๙.๑ พรรคมีนโยบายให้บริการทางการแพทย์และสาธารณสุขที่มีมาตรฐาน และคุณภาพทั้งในภาครัฐและเอกชน รวมทั้งให้ขยายระบบประกันสุขภาพให้ทั่วถึง

๙.๒ ส่งเสริมการผลิตและพัฒนาบุคลากรทางการแพทย์และสาธารณสุขให้มีคุณภาพและพอเพียงต่อภารกิจ รวมทั้งจัดให้มีการกระจายบุคลากรที่เหมาะสม ส่งเสริมการนำเทคโนโลยีทางการแพทย์และทางสาธารณสุขที่ทันสมัย คุ้มครองการให้บริการใช้ให้แพร่หลาย ให้ความสำคัญต่อการวิจัยกับการพัฒนาของภาครัฐและภาคเอกชนเพื่อพัฒนาระบบ รูปแบบ และเทคโนโลยีทางการแพทย์กับการบริการสาธารณสุขอย่างจริงจัง

๘.๓ ส่งเสริมและสนับสนุนการวิจัยและพัฒนาการใช้สมุนไพร เพื่อประโยชน์
ในทางการแพทย์และการสาธารณสุข รวมทั้งการให้ความคุ้มครองสิทธิในทรัพย์สิน
ทางปัญญาทางการแพทย์และเภสัชภัณฑ์ไทย

๑๐. นโยบายการศึกษาและวัฒนธรรม

๑๐.๑ พรรคมีนโยบายปรับปรุงหลักสูตรการเรียนการสอนทุกระดับ
การศึกษา เพื่อวางรากฐานเด็กไทยอย่างมีคุณภาพ ด้วยการเน้นการอบรมให้เด็ก
มีฉันทะทางปัญญาและวินัยแห่งปัญญา สามารถใช้ปัญญามาสรรค์สร้างความคิด
และความรู้ต่างๆ ด้วยตนเอง

๑๐.๒ ปรับปรุงบุคลากรที่เกี่ยวกับการศึกษาของชาติทุกระดับให้สอดคล้อง
กับปรัชญาการศึกษา เพื่อการพัฒนาเด็กไทยภายใต้กรอบวินัยแห่งปัญญา

๑๑. นโยบายวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีและสิ่งแวดล้อม

๑๑.๑ พรรคมีนโยบายที่จะพัฒนาบุคลากรด้านวิทยาศาสตร์ และ
เทคโนโลยี ให้มีความเพียงพอทั้งปริมาณและคุณภาพ เพื่อตอบสนองต่อวิสาหกิจ
ขนาดกลางและขนาดเล็ก

๑๑.๒ ส่งเสริมการพัฒนาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีในด้านการวิจัย
และการพัฒนา โดยให้การสนับสนุนแก่หน่วยงานของภาครัฐและเอกชน ทั้งในประเทศ
และต่างประเทศ เพื่อให้เอื้อประโยชน์ต่อการบริหาร การจัดการ และกระบวนการผลิต
ของวิสาหกิจเพื่อสร้างขีดความสามารถในการผลิตเพื่อการส่งออก และการบริโภค
ภายในประเทศทั้งในด้านอุตสาหกรรมและเกษตรกรรม

๑๒. นโยบายความมั่นคง

พรรคมีนโยบายจะเสริมสร้างความเชื่อมั่นด้านความมั่นคงระหว่างประเทศ
เพื่อลดความหวาดระแวงระหว่างประเทศในภูมิภาคลง โดยการเข้าร่วมในเวทีการ

เจรจาด้วยความมั่นคงของอาเซียน ส่งเสริมความสัมพันธ์ระหว่างกองทัพในกลุ่มสมาชิกของอาเซียนกับกองทัพของชาติพันธมิตรของไทย

๑๓. นโยบายต่างประเทศ

๑๓.๑ พรรคมีนโยบายมุ่งมั่นร่วมมือกับประเทศอาเซียนและองค์กรสำคัญในระดับภูมิภาค และระดับโลกที่ไทยเป็นภาคีสมาชิก ร่วมกันแก้ไขปัญหาโครงการเพิ่มบทบาททางเศรษฐกิจของอาเซียน ซึ่งเป็นเรื่องเร่งด่วนอย่างเป็นระบบ เพื่อเป็นเกราะกำบังผลกระทบต่อการเคลื่อนไหวของทุนระหว่างประเทศอย่างรวดเร็ว

๑๓.๒ ส่งเสริมความสัมพันธ์อันดีและความร่วมมือกับประเทศเพื่อนบ้านและกับนานาชาติ ทั้งในระดับภูมิภาคและระดับโลก ในด้านการเมือง เศรษฐกิจ สังคม ศาสนา วัฒนธรรม และสิ่งแวดล้อมโดยไม่แทรกแซงกิจการภายในระหว่างกัน และยึดถือหลักการต่างตอบแทนซึ่งกันและกัน รวมทั้งประสานความร่วมมือในการปราบปรามยาเสพติด

๑๓.๓ ปรับปรุงระบบข้อมูลข่าวสารให้ทันสมัย โดยประสานนโยบายระหว่างหน่วยงานราชการด้านการต่างประเทศและเอกชน เพื่อให้ภาคเอกชนได้รับข้อมูลที่ถูกต้องทันสมัย และให้หน่วยงานราชการในต่างประเทศสามารถใช้ข้อมูลให้เป็นประโยชน์ต่อการปฏิบัติหน้าที่อย่างทันท่วงที

ข้อบังคับพรรคเอกราช พ.ศ. ๒๕๔๒

ที่ประชุมคณะผู้จัดตั้งพรรคการเมือง พรรคเอกราช เมื่อวันที่ ๑๘ เมษายน พ.ศ. ๒๕๔๒ ได้มีมติเป็นเอกฉันท์กำหนดข้อบังคับพรรคฉบับนี้เพื่อเป็นแนวทางและหลักเกณฑ์ในการบริหารและการดำเนินกิจกรรมทางการเมืองของพรรค เพื่อบรรลุ

เจตนารมณ์ในการให้พรรคเอกราชเป็นพรรคการเมืองของประชาชนที่มีคุณภาพเป็นที่ศรัทธาของปวงชนชาวไทย เพื่อเข้ามีส่วนร่วมในกระบวนการทางการเมือง การปกครองของประเทศตามวิถีของระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข ดังนี้

หมวด ๑

บททั่วไป

ข้อ ๑ ข้อบังคับนี้เรียกว่า “ข้อบังคับพรรคเอกราช พุทธศักราช ๒๕๕๒”

ข้อ ๒ ข้อบังคับนี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันที่ได้รับแจ้งการตอบรับการจดทะเบียนการจัดตั้งพรรคการเมืองจากนายทะเบียนพรรคการเมือง

ข้อ ๓ พรรคการเมืองที่ใช้ข้อบังคับนี้เรียกว่า “พรรคเอกราช” เขียนเป็นภาษาอังกฤษว่า “INDEPENDENT PARTY” ใช้ชื่อย่ออักษรภาษาไทยว่า “อ.ร.” และชื่อย่ออักษรภาษาอังกฤษว่า “I.D.P.”

ข้อ ๔ ภาพเครื่องหมายพรรคเป็นกรอบวงรีมีรูปแผนที่แหลมทองสีแดง พื้นน้ำทะเลเป็นสีน้ำเงิน รูปแผนที่ประเทศไทยเป็นสีขาว อยู่ตรงกลาง และมีข้อความว่า “พรรคเอกราช เพื่อเอกราชของชาวไทย” อยู่ด้านล่างของกรอบวงรี ประเทศไทยสีขาวท่ามกลางประเทศอื่นสีแดง แสดงให้เห็นถึงความเป็นเอกราชของประเทศไทย ดังภาพข้างล่างนี้

พรรคเอกราช เพื่อเอกราชของชาวไทย

ส่วนตราขงเครื่องหมายสำหรับประทับรับรองเอกสารของพรรค เป็นเครื่องหมาย
ในลักษณะเดียวกับเครื่องหมายพรรค หากแต่ใช้สีเดียวล้วน และสีพื้นของ
เครื่องหมายไม่มี ดังภาพต่อไปนี้

พรรคเอกราช เพื่อเอกราชของชาวไทย

ข้อ ๕ สำนักงานใหญ่พรรคเอกราช ตั้งอยู่ ณ เลขที่ ๓๓๓/๔ ซอย
พหลโยธิน ๒๕ ถนนพหลโยธิน แขวงลาดยาว เขตจตุจักร กรุงเทพมหานคร

ข้อ ๖ ในกรณีที่พรรคจัดตั้งสาขาพรรคขึ้น ให้ใช้ชื่อพรรคประกอบด้วยชื่อ
ท้องที่ที่สาขาพรรคนั้นตั้งอยู่เป็นชื่อสาขาพรรค คือ พรรคเอกราช สาขา.....

ข้อ ๗ ในข้อบังคับนี้

“พรรค” หมายถึง พรรคเอกราช

“ข้อบังคับ” หมายถึง ข้อบังคับพรรคเอกราช

“สมาชิก” หมายถึง สมาชิกสามัญพรรคเอกราช

“คณะกรรมการบริหาร” หมายถึง คณะกรรมการบริหารพรรคเอกราช

“คณะผู้บริหาร” หมายถึง หัวหน้าพรรค รองหัวหน้าพรรค เลขานุการพรรค
รองเลขานุการพรรค เภรัณยูภักพรรค รองหัวหน้าพรรค และโฆษกพรรค

“สำนักงานใหญ่พรรค” หมายถึง สำนักงานใหญ่พรรคเอกราช

“สาขาพรรค” หมายถึง สาขาพรรคการเมือง พรรคเอกราช

“คณะกรรมการสาขาพรรค” หมายถึง คณะกรรมการสาขาพรรคเอกราช

“กรรมการสาขาพรรค” หมายถึง กรรมการสาขาพรรคเอกราช

“ผู้อำนวยการพรรค” หมายถึง ผู้อำนวยการพรรคเอกราช

หมวด ๒

สมาชิกพรรค

ส่วนที่ ๑

ประเภทและคุณสมบัติของสมาชิก

ข้อ ๘ สมาชิกพรรค แบ่งออกเป็น ๒ ประเภท คือ

(๑) สมาชิกกิตติมศักดิ์

(๒) สมาชิกสามัญ

ข้อ ๙ สมาชิกกิตติมศักดิ์ ได้แก่ ผู้มีอุปการะคุณต่อพรรค หรือผู้ทรงคุณวุฒิพิเศษ ซึ่งตกลงยินยอมรับคำเชิญเข้าเป็นสมาชิกพรรคเมื่อคณะกรรมการบริหาร หรือ คณะผู้บริหาร มีมติเชิญเป็นสมาชิกกิตติมศักดิ์โดยการเป็นสมาชิกกิตติมศักดิ์จะมีผลเริ่มตั้งแต่วันที่หัวหน้าพรรคได้ประกาศรายชื่อ ณ สำนักงานใหญ่พรรค และได้จัดแจ้งชื่อสมาชิสดังกล่าวในทะเบียนรายชื่อสมาชิกกิตติมศักดิ์ของพรรคแล้ว

สิทธิ หน้าที่ และบทบาทของสมาชิกกิตติมศักดิ์ในพรรคให้เป็นไปตามที่ กำหนดในระเบียบของคณะกรรมการบริหาร

ข้อ ๑๐ สมาชิกสามัญ ได้แก่ บุคคลที่สมัครเป็นสมาชิกและเลขานุการพรรค หรือเลขานุการสาขาพรรคได้แจ้งการรับเข้าเป็นสมาชิกให้ทราบ โดยผู้สมัครเป็นสมาชิกจะต้องมีคุณสมบัติดังต่อไปนี้

- (๑) มีสัญชาติไทยโดยการเกิด
- (๒) มีอายุไม่ต่ำกว่าสิบแปดปีบริบูรณ์ในวันสมัครเข้าเป็นสมาชิก
- (๓) มีความเลื่อมใสศรัทธาในการปกครองระบอบประชาธิปไตย อันมี

พระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุขและอุดมการณ์ของพรรค

ข้อ ๑๑ บุคคลผู้มีลักษณะดังต่อไปนี้ มิให้รับเข้ามาเป็นสมาชิกพรรค

- (๑) วิกลจริต หรือจิตฟั่นเฟือนไม่สมประกอบ
- (๒) เป็นภิกษุ สามเณร นักพรต หรือนักบวช
- (๓) ต้องคุมขังอยู่โดยหมายศาลหรือโดยคำสั่งที่ชอบด้วยกฎหมาย
- (๔) อยู่ในระหว่างถูกเพิกถอนสิทธิเลือกตั้ง

ภายในหนึ่งร้อยแปดสิบวันนับแต่วันที่นายทะเบียนพรรคการเมืองรับจดทะเบียนการจัดตั้งพรรคการเมือง พรรคจะต้องดำเนินการให้มีสมาชิกตั้งแต่ห้าพันคนขึ้นไป โดยจะต้องประกอบด้วยสมาชิกซึ่งมีที่อยู่ในแต่ละภาคตามบัญชีรายชื่อภาคและจังหวัดที่นายทะเบียนพรรคการเมืองกำหนด

ส่วนที่ ๒

การสมัครเป็นสมาชิกและการสิ้นสุดสมาชิกภาพ

ข้อ ๑๒ ผู้สมัครเป็นสมาชิกต้องยื่นใบสมัครต่อเลขานุการพรรคหรือเลขานุการสาขาพรรคพร้อมกับหนังสือของสมาชิกสองคนรับรองการสมัครเข้าเป็นสมาชิกของ

ผู้สมัคร และชำระค่าธรรมเนียมการสมัคร ค่าบำรุงรายปี ตามอัตราที่คณะกรรมการบริหารกำหนด หลักฐานการสมัครและรูปถ่ายที่พิมพ์ชัดเจนเหมือนรูปถ่ายของตนเอง ขนาด ๑ นิ้ว ๒ รูป และต้องปฏิบัติตามหลักเกณฑ์ วิธีการและเงื่อนไขเกี่ยวกับการสมัครเป็นสมาชิกตามที่คณะกรรมการบริหารกำหนด

เมื่อได้รับใบสมัครตามความในวรรคหนึ่งแล้ว ให้ค่าธรรมเนียมและค่าบำรุงรายปี ตกเป็นของพรรค ให้เลขธิการพรรคหรือเลขานุการสาขาพรรค แล้วแต่กรณีพิจารณาใบสมัครและเอกสารหลักฐานประกอบใบสมัคร ถ้าปรากฏว่าผู้สมัครมีคุณสมบัติครบถ้วนที่จะเป็นสมาชิกได้ และได้ปฏิบัติตามหลักเกณฑ์ วิธีการและเงื่อนไขเกี่ยวกับการเป็นสมาชิกพรรคครบถ้วน ให้เลขธิการพรรคหรือเลขานุการสาขาพรรคแจ้งให้ผู้สมัครทราบและจัดแจ้งชื่อ อาชีพและที่อยู่ของสมาชิกในทะเบียนสมาชิก พร้อมทั้งออกบัตรประจำตัวสมาชิกให้สมาชิกไว้เป็นหลักฐาน

ข้อ ๑๓ สมาชิกภาพของสมาชิกเริ่มตั้งแต่วันที่เลขธิการพรรคหรือเลขานุการสาขาพรรคแจ้งให้ผู้สมัครทราบถึงการรับเข้าเป็นสมาชิก

ข้อ ๑๔ สมาชิกภาพของสมาชิกสิ้นสุดลงเมื่อ

(๑) ตาย

(๒) ลาออก

(๓) ขาดคุณสมบัติตามข้อบังคับข้อ ๑๐

(๔) มีลักษณะต้องห้ามตามข้อบังคับข้อ ๑๑

(๕) เป็นสมาชิกพรรคการเมืองอื่นในขณะเดียวกัน

(๖) คณะกรรมการบริหารมีมติให้พ้นจากการเป็นสมาชิกเนื่องจากกระทำการขัดต่อวินัยและจรรยาบรรณของสมาชิก ทั้งนี้ ไม่รวมถึงสมาชิกที่เป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร

(๓) สมาชิกที่เป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรต้องพ้นจากการเป็นสมาชิก
ถ้าที่ประชุมร่วมระหว่างคณะกรรมการบริหารและสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรมีมติด้วย
คะแนนเสียงไม่น้อยกว่าสามในสี่ของจำนวนกรรมการบริหารของพรรคและสมาชิก
สภาผู้แทนราษฎรของพรรคทั้งหมด ให้สมาชิกภาพของบุคคลดังกล่าวสิ้นสุดลง
โดยการลงมติดังกล่าวให้ลงคะแนนเสียงโดยวิธีลับ

(๔) พรรคต้องเลิกไปตามกฎหมายว่าด้วยพรรคการเมือง

(๕) ศาลรัฐธรรมนูญมีคำสั่งเลิกพรรค

สมาชิกที่สมาชิกภาพสิ้นสุดลงแล้วให้เลขานุการพรรคจำหน่ายชื่อออกจาก
ทะเบียนสมาชิกของพรรค และให้เรียกบัตรประจำตัวสมาชิกคืนด้วย

ข้อ ๑๕ การลาออกจากสมาชิกให้ยื่นหนังสือลาออกต่อเลขานุการพรรค
หรือเลขานุการสาขาพรรค แล้วแต่กรณีได้รับหนังสือลาออก

ส่วนที่ ๓

สิทธิและหน้าที่ของสมาชิก

ข้อ ๑๖ สมาชิกมีสิทธิดังต่อไปนี้

(๑) มีตัวแทนเข้าไปแสดงความคิดเห็นในที่ประชุมใหญ่ของพรรค

(๒) มีตัวแทนเข้าร่วมประชุมในการประชุมใหญ่ของพรรค

(๓) ลงคะแนนเสียงตามข้อบังคับหรือมติของคณะกรรมการบริหาร

(๔) ได้รับเลือกเป็นกรรมการบริหาร กรรมการสาขาพรรค หรือกรรมการ
หรืออนุกรรมการอื่น ๆ ตามที่กำหนดไว้ในข้อบังคับหรือเป็นที่ปรึกษาพรรค หรือ
ผู้ปฏิบัติงานของพรรค

(๕) ได้รับคัดเลือกให้เป็นตัวแทนพรรคในการสมัครเข้ารับการเลือกตั้งตามข้อบังคับ

(๖) สิทธิอื่นๆ ตามที่คณะกรรมการบริหารจะมีมติกำหนดเป็นคราวๆ ไป
ข้อ ๑๗ สมาชิกมีหน้าที่ดังต่อไปนี้

(๑) ชำระค่าธรรมเนียม และค่าบำรุงพรรครายปี ทั้งนี้ เว้นแต่ได้รับยกเว้นตามหลักเกณฑ์ที่คณะกรรมการบริหารจะมีมติกำหนดตามมาตรา ๕๐ (๖)

(๒) ปฏิบัติตามข้อบังคับหรือมติขององค์กรบริหารงานของพรรค แล้วแต่กรณี

(๓) สนับสนุน ส่งเสริมและเผยแพร่นโยบายและอุดมการณ์ของพรรคตลอดจนกิจกรรมของพรรค

(๔) สนับสนุนผู้สมัครรับเลือกตั้งของพรรค

(๕) ยึดมั่นในระเบียบวินัยและจรรยาบรรณของพรรค

(๖) รักษาชื่อเสียงของพรรคโดยไม่กระทำการใดๆ อันจะนำความเสียหายมาสู่พรรค

ส่วนที่ ๔

หน้าที่และความรับผิดชอบของพรรคต่อสมาชิกและประชาชนทั่วไป

ข้อ ๑๘ หน้าที่และความรับผิดชอบของพรรคต่อสมาชิกและประชาชนทั่วไปมีดังนี้

(๑) ส่งเสริมและสนับสนุนการมีส่วนร่วมของสมาชิกและประชาชนทั่วไปในการกำหนดนโยบายการตัดสินใจทางการเมือง

(๒) ส่งเสริมและให้ความเป็นธรรมแก่สมาชิกภายในกรอบแห่งกฎหมาย และข้อบังคับ

(๓) ส่งเสริมและปลูกฝังความสำนึกทางการเมือง และให้การอบรมเพื่อพัฒนาความเป็นอยู่และคุณภาพชีวิตแก่สมาชิกและประชาชนทั่วไป

(๔) พิจารณาช่วยเหลือและเป็นปากเสียงให้ผู้ที่ได้รับความเดือดร้อนจากการกระทำอันไม่ถูกต้องหรือไม่เป็นธรรมของหน่วยงานของรัฐ

(๕) เผยแพร่ข่าวสารเกี่ยวกับพรรคให้สมาชิกและประชาชนทั่วไปทราบ

(๖) พิจารณาคัดเลือกผู้มีความเหมาะสมให้ลงสมัครรับเลือกตั้งในระดับต่าง ๆ

หมวด ๓

ผู้สนับสนุนกิจกรรมของพรรค

ข้อ ๑๙ ผู้สนับสนุนกิจกรรมของพรรค แบ่งออกเป็น ๒ ประเภท คือ

(๑) เด็กและเยาวชน

(๒) บุคคลทั่วไปและองค์กรต่างๆ

สิทธิ หน้าที่ และบทบาทของผู้สนับสนุนกิจกรรมของพรรคให้เป็นไปตามที่คณะกรรมการบริหารมีมติกำหนด

ข้อ ๒๐ เด็กและเยาวชน ได้แก่ บุคคลผู้มีอายุยังไม่ครบสิบแปดปีบริบูรณ์ และมีคุณสมบัติอื่นตามข้อบังคับพรรคข้อ ๑๐ (๑) (๓) และไม่มีลักษณะต้องห้ามตามข้อบังคับพรรคข้อ ๑๑ ที่แสดงความจำนงขอเป็นผู้สนับสนุนกิจกรรมต่างๆ ของพรรค

ข้อ ๒๑ บุคคลทั่วไปและองค์กรต่างๆ ได้แก่บุคคลและองค์กรต่างๆ ที่มีความสนใจและแสดงความจำนงขอเป็นผู้สนับสนุนกิจกรรมต่างๆ ของพรรค แต่ไม่ได้สมัครเป็นสมาชิกของพรรค

หมวด ๔

วินัยและจรรยาบรรณของสมาชิก

ส่วนที่ ๑

บททั่วไป

ข้อ ๒๒ เพื่อให้สมาชิกร่วมกันสร้างและพัฒนาพรรคให้เป็นพรรคการเมืองที่มีคุณภาพ เป็นที่ศรัทธาและไว้วางใจของปวงชนชาวไทยโดยทั่วหน้ากัน จึงกำหนดหลักเกณฑ์และแนวทางในการปฏิบัติตนของสมาชิก ดังนี้

(๑) สมาชิกต้องปฏิบัติตามนโยบาย ข้อบังคับ มติคณะกรรมการบริหาร คำสั่งของผู้บริหารพรรคที่สั่งการภายในขอบเขตอำนาจหน้าที่ที่มีอยู่ และประกาศของพรรคอย่างเคร่งครัด

(๒) สมาชิกต้องไม่ใช้ความเป็นสมาชิกไปแสวงหาประโยชน์ส่วนตน หรือเพื่อบุคคลอื่นโดยขัดต่อข้อบังคับ หรือกฎหมาย หรือศีลธรรมอันดี

(๓) สมาชิกต้องไม่วิพากษ์วิจารณ์สมาชิกด้วยกัน หรือองค์กรบริหารของพรรคต่อบุคคลภายนอกในทางที่เสียหาย

(๔) สมาชิกต้องไม่ปกปิดความผิด และไม่ละเลยต่อการแจ้งความผิดของสมาชิกที่ก่อให้เกิดความเสื่อมเสียต่อชื่อเสียงของพรรค

(๕) สมาชิกต้องไม่กระทำการใดๆ อันเป็นการฝ่าฝืนกฎหมาย หรือศีลธรรม หรืออันเป็นเยี่ยงอย่างที่ไม่ดี และเป็นที่ครหาแก่บุคคลทั่วไป

(๖) สมาชิกต้องเคารพมติของคณะกรรมการบริหารเกี่ยวกับการเลือกผู้ที่พรรคส่งลงสมัครรับเลือกตั้ง

ข้อ ๒๓ เพื่อเป็นการสร้างเสริมและจรรโลงระบบพรรคการเมือง สมาชิกต้องยึดถือและปฏิบัติตามหลักการ และรักษาไว้ซึ่งจรรยาบรรณดังต่อไปนี้

(๑) มีความสำนึกในการเทิดทูนสถาบันชาติ ศาสนา และพระมหากษัตริย์ และการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข

(๒) มีความประพฤติ และดำรงชีพด้วยความมีคุณธรรมและอยู่ในกรอบแห่งกฎหมาย

(๓) แสดงความซื่อมั่นในอุดมการณ์ของพรรคตามที่ปรากฏในนโยบายของพรรค

(๔) มีจิตสำนึกและรับผิดชอบต่อหน้าที่ในงานของพรรคตามขีดความสามารถของตน

(๕) ขอมรับการปรับปรุงตัวเองเพื่อรักษาความสามัคคีและประสิทธิภาพของพรรค

(๖) ปฏิบัติตนตามประเพณีอันดีงามของท้องถิ่นและของชาติ

ส่วนที่ ๒

คณะกรรมการวินัยและจรรยาบรรณ

ข้อ ๒๔ ให้มีคณะกรรมการวินัยและจรรยาบรรณขึ้นคณะหนึ่งประกอบด้วยกรรมการมีจำนวนไม่เกินห้าคน ซึ่งหัวหน้าพรรคเลือกจากคณะกรรมการบริหาร และ

เสนอให้คณะกรรมการบริหารพิจารณาให้ความเห็นชอบและแต่งตั้ง และให้มีหน้าที่ดังต่อไปนี้

(๑) ดูแลรักษาระเบียบวินัยและจรรยาบรรณของสมาชิก

(๒) ตรวจสอบข้อเท็จจริงและพิจารณาข้อกล่าวหาสมาชิกแล้วเสนอผลพิจารณาต่อคณะกรรมการบริหารเพื่อวินิจฉัยและดำเนินการตามข้อบังคับ

(๓) การออกกฎระเบียบเกี่ยวกับวินัยและจรรยาบรรณเป็นคราวๆ ตามความจำเป็นแล้วเสนอคณะกรรมการบริหารให้ความเห็นชอบเพื่อประกาศใช้บังคับต่อไป

วาระการดำรงตำแหน่งของคณะกรรมการวินัยและจรรยาบรรณ ให้เป็นไปตามวาระการดำรงตำแหน่งของคณะกรรมการบริหาร

ส่วนที่ ๓

การกล่าวหาและลงโทษสมาชิก

ข้อ ๒๕ การกล่าวหาสมาชิกคนใดว่าได้กระทำหรือละเว้นการกระทำอันเป็นการกระทำที่ผิดวินัยหรือละเมิดจรรยาบรรณอันควรปฏิบัติตามควรแก่การลงโทษ อาจทำได้โดยกรรมการบริหารคนใดคนหนึ่งหรือสมาชิกไม่น้อยกว่าสี่สิบคน ลงลายมือชื่อทำเป็นหนังสือยื่นต่อกรรมการวินัยและจรรยาบรรณคนใดคนหนึ่ง หรือกรรมการบริหารหรือผู้บริหารพรรค

ข้อ ๒๖ เมื่อมีการกล่าวหาสมาชิกตามข้อที่ ๒๕ ให้คณะกรรมการวินัยและจรรยาบรรณดำเนินการตรวจสอบข้อเท็จจริงและพิจารณาข้อกล่าวหาดังกล่าวโดยเร็ว

หลักเกณฑ์และวิธีการในการตรวจสอบข้อเท็จจริงและพิจารณาข้อกล่าวหาให้เป็นไปตามระเบียบที่คณะกรรมการวินัยและจรรยาบรรณกำหนด

ข้อ ๒๗ สมาชิกผู้ใดกระทำการอันเป็นการผิดวินัยและละเมิดจรรยาบรรณของพรรค ต้องได้รับโทษตามความร้ายแรงของการกระทำผิดวินัยและละเมิดจรรยาบรรณ ดังนี้

- (๑) ตักเตือน
- (๒) ภาคทัณฑ์
- (๓) ตัดสิทธิที่พึงมีในฐานะสมาชิกตามข้อบังคับ
- (๔) ให้พ้นจากความเป็นสมาชิก

ในกรณีที่สมาชิคนั้นดำรงตำแหน่งเป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรด้วยและ การกระทำนั้นอาจมีผลให้สมาชิคนั้นถูกให้พ้นจากการเป็นสมาชิก ให้คณะกรรมการวินัยและจรรยาบรรณส่งผลการพิจารณาและเสนอแนะของตนให้ที่ประชุมร่วมของ คณะกรรมการบริหารและสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรที่สังกัดพรรคพิจารณา มติของที่ ประชุมร่วมของคณะกรรมการบริหารและสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรที่สังกัดพรรค ให้สมาชิคนั้นพ้นจากความเป็นสมาชิก จะต้องมิจะแนบเสียงไม่น้อยกว่าสามในสี่ ของจำนวนกรรมการบริหารและสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรทั้งหมดของพรรค และการลงมติ ให้ลงคะแนนเสียงโดยวิธีลับ

หมวด ๕

โครงสร้างพรรค

ส่วนที่ ๑

สำนักงานใหญ่

ข้อ ๒๘ ให้พรรคมีสำนักงานใหญ่ซึ่งเป็นศูนย์กลางการบริหารงานของพรรค ตั้งอยู่ในกรุงเทพมหานคร และให้มีสาขาพรรคในท้องที่ต่างๆ ในประเทศตามที่เห็นสมควร

ข้อ ๒๕ ในการบริหารงานของพรรค ให้มีสำนักงานดังต่อไปนี้ อยู่ที่สำนักงานใหญ่ของพรรค

(๑) สำนักงานเลขานุการหัวหน้าพรรค มีหน้าที่ในการสนับสนุนการปฏิบัติหน้าที่ของหัวหน้าพรรคและกระทำการอื่นใดตามที่หัวหน้าพรรคเห็นสมควรสั่งการ

(๒) สำนักงานเลขาธิการพรรคมีหน้าที่ดูแลการบริหารกิจการงานภายในของพรรค

(๓) สำนักงานนโยบายและแผนมีหน้าที่ให้การสนับสนุนกิจกรรมต่าง ๆ ของพรรคในทางข้อมูลและทางวิชาการ และงานทางด้านการศึกษาต่างประเทศของพรรค และงานอื่น ๆ ตามที่หัวหน้าพรรคเห็นสมควรสั่งการ

(๔) สำนักงานบัญชีและการเงินพรรคมีหน้าที่ดูแลการบริหารงานทางการเงินและบัญชีของพรรคให้เรียบร้อยมีประสิทธิภาพและเป็นไปตามกฎหมายระเบียบข้อบังคับของพรรคและงานอื่น ๆ ที่หัวหน้าพรรคเห็นสมควรสั่งการ

(๕) สำนักงานอื่นที่คณะกรรมการบริหารเห็นสมควรกำหนดและมีมติให้ดำเนินการ

ให้คณะกรรมการบริหารมีอำนาจกำหนดอำนาจหน้าที่เพิ่มเติมและการแบ่งส่วนงานภายในของแต่ละสำนักงานดังกล่าวข้างต้นได้ตามที่เห็นสมควร

การกำหนดตำแหน่ง ลักษณะงาน หน้าที่ความรับผิดชอบ อัตรากำลังเดือนของเจ้าหน้าที่และอื่น ๆ ให้เป็นไปตามระเบียบที่คณะกรรมการบริหารกำหนด

ส่วนที่ ๒

สาขาพรรค

ข้อ ๓๐ ในท้องที่ใดมีสมาชิกตั้งแต่ห้าร้อยคนขึ้นไป ให้มีการจัดตั้งสาขาพรรค หรือในท้องที่ใดมีสมาชิกตั้งแต่หนึ่งร้อยคนขึ้นไปและประสงค์จะจัดตั้งสาขาพรรค

ก็ให้สมาชิกผู้เริ่มจัดตั้งมีหนังสือแจ้งความประสงค์จะจัดตั้งสาขาพรรค พร้อมทั้งรายการแสดงสาขาพรรค รายชื่อ อาชีพ และที่อยู่ของสมาชิกผู้เริ่มจัดตั้งตามแบบพิมพ์ของพรรคไปยังเลขาธิการพรรค เพื่อพิจารณาให้ความเห็นชอบ หากเลขาธิการพรรคเห็นชอบก็ให้แจ้งให้สมาชิกผู้เริ่มจัดตั้งดำเนินการต่อไป และรายงานให้หัวหน้าพรรคและคณะกรรมการบริหารทราบ

การกำหนดท้องที่ในการจัดตั้งสาขาพรรคตามความในวรรคแรกนั้น ให้ถือเขตเลือกตั้งตามกฎหมายเลือกตั้งหนึ่งเขตเป็นหนึ่งท้องที่ ในท้องที่หนึ่งๆ จะตั้งสาขาพรรคได้เพียงสาขาเดียวเท่านั้น

ภายในหนึ่งร้อยแปดสิบวันที่นายทะเบียนพรรคการเมืองตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง รับผิดชอบแจ้งการจัดตั้งพรรค พรรคจะต้องดำเนินการจัดตั้งสาขาพรรคเพิ่มขึ้นในแต่ละภาคอย่างน้อยภาคละหนึ่งสาขา

ข้อ ๓๑ เมื่อเลขาธิการพรรคได้ให้ความเห็นชอบกับการจัดตั้งสาขาพรรคแล้ว ให้จัดให้มีการประชุมใหญ่สมาชิกสาขาพรรคนั้น เพื่อเลือกตั้งคณะกรรมการสาขาพรรค ภายในหกสิบวันนับแต่วันที่ได้รับหนังสือแจ้งความประสงค์จะจัดตั้งสาขาพรรคดังกล่าว

เมื่อที่ประชุมใหญ่สาขาพรรคได้เลือกตั้งคณะกรรมการสาขาพรรคแล้ว ให้หัวหน้าพรรคมีหนังสือแจ้งการจัดตั้งสาขาพรรคต่อนายทะเบียนพรรคการเมืองตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมืองภายในสิบห้าวัน นับแต่วันที่จัดตั้งสาขาพรรคแล้วเสร็จ

เมื่อหัวหน้าพรรคได้รับหนังสือรับรองการจัดตั้งสาขาพรรคจากนายทะเบียนพรรคการเมืองตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมืองแล้ว ให้แจ้งให้เลขาธิการพรรคและคณะกรรมการบริหารทราบ

ข้อ ๓๒ คณะกรรมการสาขาพรรคตามข้อ ๓๑ ประกอบด้วยประธานสาขาพรรค รองประธานสาขาพรรค เลขานุการสาขาพรรค รองเลขานุการสาขาพรรค เภรัญญิกสาขาพรรค โฆษกสาขาพรรค และกรรมการอื่นอีกไม่เกิน ๓ คน ซึ่งเลือกตั้งโดยที่ประชุมใหญ่สาขาพรรค

ในกรณีที่เลขาธิการพรรคเห็นว่าประธานสาขาพรรค เภรัญญิกสาขาพรรค โฆษกสาขาพรรค หรือกรรมการสาขาพรรค ผู้ใดมีพฤติการณ์ไม่เหมาะสมที่จะดำรงตำแหน่งต่อไป ให้เลขาธิการพรรคเสนอเรื่องให้คณะกรรมการบริหารมีมติปลดบุคคลดังกล่าวจากตำแหน่งได้ กรรมการสาขาพรรคอยู่ในตำแหน่งคราวละสองปี แต่เมื่อพ้นตำแหน่งตามวาระแล้ว อาจได้รับแต่งตั้งเป็นกรรมการสาขาพรรคอีกได้

ข้อ ๓๓ ในกรณีที่ตำแหน่งกรรมการสาขาพรรคนอกจากประธานสาขาพรรคว่างลงก่อนครบกำหนดวาระ ให้คณะกรรมการสาขาพรรคดำเนินการแต่งตั้งกรรมการสาขาพรรคคนใหม่เข้าแทนตำแหน่งที่ว่างโดยให้กรรมการสาขาพรรคที่ได้รับการแต่งตั้งมีวาระการดำรงตำแหน่งเท่ากับวาระการดำรงตำแหน่งที่เหลืออยู่ของกรรมการสาขาพรรคที่ตนแทน แต่ถ้าคณะกรรมการสาขาพรรคมีวาระการดำรงตำแหน่งเหลืออยู่ไม่เกินสามเดือน คณะกรรมการสาขาพรรคจะไม่แต่งตั้งกรรมการสาขาพรรคคนใหม่แทนตำแหน่งกรรมการสาขาพรรคที่ว่างลงก็ได้

ข้อ ๓๔ ในกรณีตำแหน่งประธานสาขาพรรคว่างลง ให้มีการประชุมใหญ่สาขาพรรคเพื่อเลือกตั้งประธานสาขาพรรคใหม่ภายในหกสิบวันนับแต่วันที่ตำแหน่งว่างในระหว่างที่ไม่มีประธานสาขาพรรคให้รองประธานสาขาพรรครักษาการแทน ถ้ารองประธานสาขาพรรคไม่อาจปฏิบัติหน้าที่ได้ ให้คณะกรรมการสาขาพรรคเลือกกรรมการสาขาพรรคผู้ใดผู้หนึ่งรักษาการแทน

การดำเนินการใดๆ ของคณะกรรมการสาขาพรรคตามข้อ ๓๓ และข้อ ๓๔
วรรคหนึ่ง เมื่อได้ดำเนินการเสร็จแล้ว ให้คณะกรรมการสาขาพรรครายงานให้
เลขาธิการพรรคทราบ

ข้อ ๓๕ ในระหว่างวาระของคณะกรรมการสาขาพรรค ถ้ามีตำแหน่ง
กรรมการว่างลงเกินกว่ากึ่งหนึ่ง ให้คณะกรรมการสาขาพรรคทั้งหมดพ้นจากตำแหน่ง
และให้มีการเลือกตั้งคณะกรรมการสาขาพรรคใหม่ทั้งคณะ

ในกรณีที่ไม่มีกรรมการสาขาพรรคเหลืออยู่ หรือมีแต่ไม่ยินยอมดำเนินการ
เลือกตั้งคณะกรรมการสาขาพรรคใหม่ ให้เลขาธิการพรรคดำเนินการให้มีการเลือกตั้ง
และแต่งตั้งคณะกรรมการสาขาพรรคใหม่

ให้คณะกรรมการสาขาพรรคที่พ้นจากตำแหน่งทั้งคณะอยู่ในตำแหน่งปฏิบัติ
หน้าที่ต่อไปจนกว่าจะได้รับแจ้งการตอบรับจากนายทะเบียนพรรคการเมืองตาม
พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง

ข้อ ๓๖ นอกจากการพ้นจากตำแหน่งเนื่องจากครบวาระ คณะกรรมการ
สาขาพรรคทั้งคณะพ้นจากตำแหน่งเมื่อ

(๑) ตำแหน่งกรรมการสาขาพรรคว่างลงเกินกว่ากึ่งหนึ่งของจำนวน
กรรมการสาขาพรรคทั้งหมดตามข้อ ๓๕

(๒) คณะกรรมการบริหารสั่งให้พ้นจากตำแหน่งเพราะฝ่าฝืนกฎหมายหรือ
ข้อบังคับพรรคหรือกระทำการอื่นใดอันทำให้เกิดความเสียหายต่อพรรคอย่างร้ายแรง

(๓) ที่ประชุมใหญ่สาขาพรรคมีมติไม่น้อยกว่าสองในสามให้พ้นจากตำแหน่ง

ข้อ ๓๗ นอกจากพ้นจากตำแหน่งตามวาระ กรรมการสาขาพรรคพ้นจาก
ตำแหน่งเมื่อ

(๑) ตาย

(๒) ลาออก

(๓) คณะกรรมการสาขาพรรคพ้นจากตำแหน่งตามข้อ ๓๖(๒)

(๔) พ้นจากตำแหน่งประธานสาขาพรรค รองประธานสาขาพรรค เลขานุการสาขาพรรค รองเลขานุการสาขาพรรค เภรัญญิกสาขาพรรค และ โฆษกสาขาพรรค

(๕) คณะกรรมการสาขาพรรคมีมติให้พ้นจากตำแหน่ง เนื่องจากพฤติกรรมเสื่อมเสียอันอาจก่อให้เกิดความเสียหายต่อพรรคอย่างร้ายแรง

(๖) ที่ประชุมใหญ่สาขาพรรคมีมติด้วยคะแนนเสียงเกินกว่ากึ่งหนึ่งของสมาชิกสาขาพรรคที่มาประชุม หรือคณะกรรมการสาขาพรรคมีมติด้วยคะแนนเสียงไม่น้อยกว่าสองในสามของจำนวนกรรมการสาขาพรรคทั้งหมด ให้พ้นจากตำแหน่งเนื่องจากมีพฤติกรรมเสื่อมเสียอันอาจก่อให้เกิดความเสียหายต่อพรรคอย่างร้ายแรง

ข้อ ๓๘ ให้คณะกรรมการสาขาพรรคมีอำนาจหน้าที่ดังนี้

(๑) ดำเนินการขยายจำนวนสมาชิกพรรคในเขตพื้นที่ของสาขา

(๒) ให้การศึกษาอบรมทางการเมืองและการอบรมอื่นๆ ตามอุดมการณ์และแนวนโยบายของพรรคแก่สมาชิก

(๓) เผยแพร่อุดมการณ์ แนวนโยบาย และกิจกรรมของพรรคแก่ประชาชนทั่วไป

(๔) รณรงค์ช่วยเหลือและสนับสนุนผู้สมัครรับเลือกตั้งของพรรคให้ได้รับการเลือกตั้ง

(๕) ดำเนินกิจกรรมร่วมกับมวลชนในท้องถิ่น และดำเนินโครงการเศรษฐกิจตามที่พรรคแนะนำหรือที่พรรคเห็นชอบ เพื่อยกระดับคุณภาพชีวิตความเป็นอยู่และรายได้ของประชาชนในท้องถิ่น

(๖) บริหารกิจการภายในของสาขาพรรค

(๗) เสนอชื่อผู้สมัครรับเลือกตั้งในการเลือกตั้งทุกระดับต่อหัวหน้าพรรค

(๘) จัดทำแผนงาน แผนงบประมาณ และแผนจัดหาทุนเสนอต่อหัวหน้าพรรคเพื่อให้ความเห็นชอบ

(๙) ปฏิบัติหน้าที่อื่นตามที่คณะกรรมการบริหารมอบหมาย

ข้อ ๓๕ การประชุมใหญ่ของสาขาพรรคมีสองกรณี คือ

(๑) การประชุมใหญ่สามัญ หมายถึง การประชุมที่คณะกรรมการสาขาพรรคจัดให้มีการประชุมปีละหนึ่งครั้ง ซึ่งจะต้องทำการประชุมก่อนการประชุมใหญ่สามัญของพรรคอย่างน้อยหนึ่งเดือน

(๒) การประชุมใหญ่วิสามัญ หมายถึง การประชุมคราวอื่นบรรดา أمينออกจากกรณีตาม (๑) ซึ่งคณะกรรมการสาขาพรรค หรือเลขาธิการพรรคจะจัดให้มีการประชุมขึ้นเมื่อใดก็ได้ตามที่เห็นสมควร

สมาชิกของสาขาพรรคตั้งแต่หนึ่งในห้าของจำนวนสมาชิกทั้งหมดของสาขาพรรคมีสิทธิเข้าชื่อกันร้องขอให้คณะกรรมการสาขาพรรคจัดให้มีการประชุมใหญ่วิสามัญสาขาพรรคเมื่อใดก็ได้ ในกรณีนี้คณะกรรมการสาขาพรรคจะต้องจัดให้มีการประชุมภายในสี่สิบห้าวัน นับแต่วันได้รับคำร้องขอเป็นหนังสือ โดยในหนังสือร้องขอให้จัดให้มีการประชุมใหญ่วิสามัญสาขาพรรคพิจารณาด้วย

องค์ประชุมของการประชุมใหญ่ของสาขาพรรคจะต้องมีสมาชิกของสาขานั้นมาเข้าร่วมประชุมจำนวนไม่น้อยกว่าหนึ่งในห้าของจำนวนสมาชิกของสาขานั้นทั้งหมด จึงจะถือว่าเป็นองค์ประชุม

ให้ประธานสาขาพรรคทำหน้าที่เป็นประธานในที่ประชุม หากประธานไม่อยู่ หรือไม่อาจปฏิบัติหน้าที่ได้ ให้รองประธานสาขาพรรคทำหน้าที่ประธานในที่ประชุมแทน ถ้ารองประธานสาขาพรรคไม่อาจปฏิบัติหน้าที่ได้ ให้ที่ประชุมเลือกสมาชิกผู้ใดผู้หนึ่ง ทำหน้าที่เป็นประธานของที่ประชุมแทน

มติของที่ประชุมให้ถือเสียงข้างมาก หากคะแนนเสียงเท่ากัน ให้ประธานในที่ประชุมออกเสียงเพิ่มขึ้นอีกเสียงหนึ่งเป็นเสียงชี้ขาด

ถ้าหากในการประชุมใหญ่ของสาขาพรรคครั้งใด เมื่อพ้นเวลาที่กำหนดไว้ สำหรับเริ่มการประชุมแล้วหนึ่งชั่วโมง ปรากฏว่ายังไม่ครบองค์ประชุม ให้เลื่อนการประชุมใหญ่ของสาขาพรรคออกไป และให้จัดประชุมใหม่ภายในเวลาไม่เกินสามสิบวัน แต่ไม่น้อยกว่าสิบห้าวัน ในการประชุมใหญ่ที่เลื่อนมานี้ มีสมาชิกสาขาพรรคที่มาร่วมประชุมด้วยจำนวนเท่าใดให้ถือว่าเป็นองค์ประชุมและที่ประชุมสาขาพรรคที่เลื่อนมานี้ให้พิจารณาเฉพาะเรื่องตามระเบียบวาระที่ได้กำหนดไว้แล้วเท่านั้น

หมวด ๖

การบริหารงานพรรค

ส่วนที่ ๑

บททั่วไป

ข้อ ๔๐ การบริหารงานของพรรค ประกอบด้วย

(๑) ที่ประชุมใหญ่

- (๒) คณะกรรมการบริหาร
- (๓) คณะผู้บริหาร
- (๔) ผู้บริหารพรรค
- (๕) ที่ประชุมร่วมของคณะกรรมการบริหาร สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร และรัฐมนตรี
- (๖) ที่ประชุมรัฐมนตรี
- (๗) ที่ประชุมสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร

ส่วนที่ ๒

ที่ประชุมใหญ่

ข้อ ๔๑ ที่ประชุมใหญ่เป็นองค์กรสูงสุดของพรรค

การประชุมใหญ่ของพรรคมีสองกรณี คือ

- (๑) การประชุมใหญ่สามัญ หมายถึง การประชุมที่คณะกรรมการบริหาร จัดให้มีการประชุมปีละหนึ่งครั้ง ภายในสี่เดือนนับแต่สิ้นสุดปีบัญชีของพรรค
- (๒) การประชุมใหญ่วิสามัญ หมายถึง การประชุมใหญ่คราวอื่นบรรดามี นอกจากกรณีตาม (๑) ซึ่งอาจจะกระทำได้โดยมติของคณะกรรมการบริหาร หรือ โดยขอเป็นหนังสือของผู้มีสิทธิเข้าร่วมประชุมในที่ประชุมใหญ่จำนวนไม่น้อยกว่า หนึ่งในสามของจำนวนทั้งหมด ในกรณีนี้คณะกรรมการจะต้องจัดให้มีการประชุม ภายในหกสิบวัน นับตั้งแต่วันที่ได้รับคำร้องขอ นั้นจะต้องระบุถึงสาเหตุที่ต้องขอให้ เรียกประชุมใหญ่วิสามัญพิจารณาด้วย

ข้อ ๔๒ คำบอกกล่าวเรียกประชุมใหญ่ทุกราวนั้น ให้ลงพิมพ์โฆษณาอย่างน้อยหนึ่งคราวในหนังสือพิมพ์แห่งท้องที่ฉบับหนึ่งก่อนวันนัดประชุมไม่น้อยกว่าเจ็ดวัน หรือส่งทางไปรษณีย์ไปยังผู้มีสิทธิเข้าประชุมก่อนวันนัดอย่างน้อยเจ็ดวัน

ข้อ ๔๓ ในคำบอกกล่าวเรียกประชุมใหญ่นั้น ให้ระบุสถานที่ วัน เวลา และระเบียบวาระการประชุมใหญ่

ข้อ ๔๔ ผู้มีสิทธิเข้าร่วมประชุมในที่ประชุมใหญ่ มีดังนี้

(๑) คณะกรรมการบริหาร

(๒) ตัวแทนสมาชิกซึ่งที่ประชุมใหญ่สามัญของสาขาพรรคเลือกสาขาพรรคละ

๓ คน

(๓) สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรในขณะนั้น (ถ้ามี)

(๔) รัฐมนตรีในขณะนั้น (ถ้ามี)

(๕) ประธานสาขาพรรค หรือผู้แทนราษฎรในฐานะผู้แทนของสาขาพรรค

(๖) สมาชิกกิตติมศักดิ์ สมาชิกอื่น หรือที่ปรึกษาพรรคที่ได้รับเชิญ

จากคณะกรรมการบริหาร

ตัวแทนสมาชิกตาม (๒) จะต้องมีดำรงตำแหน่งประธานสาขาพรรค รองประธานสาขาพรรค เลขานุการสาขาพรรค รองเลขานุการสาขาพรรค เสรัญญิกสาขาพรรค โฆษกสาขาพรรค ในขณะนั้น

ให้เลขาธิการพรรคประกาศจำนวนผู้มีสิทธิเข้าร่วมประชุมใหญ่ของพรรค โดยแยกจำนวนผู้มีสิทธิเข้าร่วมประชุมใหญ่ของพรรค โดยแยกจำนวนผู้มีสิทธิร่วมประชุมใหญ่แต่ละประเภทให้ชัดเจนอย่างน้อยสิบห้าวันก่อนวันประชุมใหญ่

ข้อ ๕๕ การประชุมใหญ่จะต้องมีผู้ประชุมไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่งของผู้มีสิทธิเข้าร่วมประชุมทั้งหมด จึงจะเป็นองค์ประชุม

ในกรณีที่ผู้มีสิทธิออกเสียงลงคะแนนในที่ประชุมใหญ่ดำรงตำแหน่งหลายฐานะในคราวเดียวกัน ให้มีสิทธิลงคะแนนเสียงได้เพียงเสียงเดียว

ข้อ ๕๖ ให้หัวหน้าพรรคทำหน้าที่เป็นประธานที่ประชุมใหญ่ และให้เลขาธิการพรรค ทำหน้าที่เป็นเลขานุการที่ประชุมใหญ่ ในกรณีที่หัวหน้าพรรคหรือเลขาธิการพรรคไม่อยู่ หรือไม่อาจปฏิบัติหน้าที่ได้ ให้รองหัวหน้าพรรคตามลำดับอาวุโส และรองเลขาธิการพรรคตามลำดับอาวุโสทำหน้าที่ประธานที่ประชุมใหญ่ และเลขานุการที่ประชุมใหญ่แทน

ในการประชุมใหญ่ของพรรคครั้งใด เมื่อพ้นเวลาที่กำหนดไว้สำหรับการประชุมแล้วหนึ่งชั่วโมงปรากฏว่ายังไม่ครบองค์ประชุม ให้ประธานในที่ประชุมสั่งเลื่อนการประชุมออกไป และให้จัดให้มีการประชุมใหญ่ภายในเวลาไม่เกินสามสิบวัน แต่ไม่น้อยกว่าสิบห้าวัน ในการประชุมใหญ่ที่เลื่อนมานี้ มีสมาชิกเข้าร่วมประชุมมาประชุมเท่าใดให้ถือว่าเป็นองค์ประชุม และที่ประชุมที่เลื่อนมานี้ ให้พิจารณาเฉพาะเรื่องตามระเบียบวาระที่กำหนดไว้แล้วเท่านั้น

ข้อ ๕๗ การดำเนินกิจการต่อไปนี้ให้กระทำโดยที่ประชุมใหญ่ของพรรค คือ

(๑) การเปลี่ยนแปลงนโยบายของพรรค

(๒) การเปลี่ยนแปลงข้อบังคับของพรรค

(๓) การเลือกตั้งหัวหน้าพรรค รองหัวหน้าพรรค เลขาธิการพรรค รองเลขาธิการพรรค เภรัณยูภักพรรค โฆษกพรรค และกรรมการบริหารประกอบกันเข้าเป็นคณะกรรมการบริหารรวมจำนวนทั้งสิ้นไม่เกินสามสิบห้าคน

- (๔) รับรองงบการเงินประจำปีของพรรค
- (๕) การอื่นตามที่กฎหมายว่าด้วยพรรคการเมือง และหรือนายทะเบียนพรรคการเมืองกำหนดไว้
- (๖) การอื่นตามที่คณะกรรมการบริหารมีมติกำหนดเป็นคราวๆ ไป

ส่วนที่ ๓

คณะกรรมการบริหารพรรค

ข้อ ๔๘ ให้คณะกรรมการบริหารคณะหนึ่ง มีจำนวนไม่เกินสามสิบห้าคน ประกอบด้วยหัวหน้าพรรค รองหัวหน้าพรรค เลขานุการพรรค รองเลขานุการพรรค เภรัณยูภักพรรค โฆษกพรรคและกรรมการบริหารอื่น ซึ่งเลือกตั้งโดยที่ประชุมใหญ่จากสมาชิกที่มีอายุไม่ต่ำกว่าสี่สิบปีบริบูรณ์

ให้หัวหน้าพรรคเป็นประธานคณะกรรมการบริหาร และให้เลขานุการพรรคเป็นเลขานุการคณะกรรมการบริหาร หัวหน้าพรรคอาจแต่งตั้งรองหัวหน้าพรรคที่มีอาวุโสสูงสุดเป็นรองประธานคณะกรรมการบริหาร และเลขานุการพรรคอาจแต่งตั้งรองเลขานุการพรรคคนใดคนหนึ่งเป็นรองเลขานุการคณะกรรมการบริหารก็ได้

ข้อ ๔๙ คณะกรรมการบริหารมีวาระการดำรงตำแหน่งคราวละสองปีนับแต่วันเลือกตั้ง

ข้อ ๕๐ คณะกรรมการบริหารมีอำนาจหน้าที่ดังต่อไปนี้

- (๑) เสนอแนะและให้คำปรึกษาแก่หัวหน้าพรรคเกี่ยวกับนโยบายการบริหาร
- (๒) เสนอแนะและให้คำปรึกษาแก่หัวหน้าพรรคเกี่ยวกับการปรับปรุง การจัดตั้ง และการพัฒนาพรรคและสาขาพรรค

(๓) พิจารณากำหนดนโยบาย

(๔) ออกกฎระเบียบเพื่อปฏิบัติการตามกฎหมายและข้อบังคับ

(๕) กำกับ ดูแล ตรวจสอบ แนะนำ และชี้แจงเพื่อให้องค์กรต่างๆ ของพรรคปฏิบัติการตามข้อบังคับนี้

(๖) กำหนดอัตราค่าธรรมเนียมและค่าบำรุงรายปี การยกเว้นอัตราค่าธรรมเนียม และค่าบำรุงรายปี

(๗) ปฏิบัติการตามอำนาจหน้าที่ที่บัญญัติไว้ในข้ออื่นแห่งข้อบังคับนี้และ กฎหมายอื่น

คณะกรรมการบริหารอาจมีมติมอบหมายให้หัวหน้าพรรคหรือกรรมการบริหาร คนใดคนหนึ่งปฏิบัติหน้าที่อย่างใดอย่างหนึ่งได้เท่าที่ไม่ขัดต่อกฎหมายและข้อบังคับ

(๑) กรรมการบริหารทุกคนมีสิทธิเฉพาะตัวที่จะได้รับเลือกเป็นกรรมการต่างๆ ตามที่กำหนดไว้ในข้อบังคับ ได้รับเลือกเป็นที่ปรึกษาพรรค ที่จะเข้าร่วมในที่ประชุมใหญ่ ของพรรค ที่ประชุมคณะกรรมการบริหาร คณะกรรมการและคณะอนุกรรมการอื่นๆ ที่ตนได้เป็นสมาชิก มีสิทธิแสดงความคิดเห็น ให้คำแนะนำให้คำปรึกษาแก่พรรค ที่ประชุมใหญ่ของพรรค และกระทำการต่างๆ ตามอำนาจหน้าที่ที่ระบุไว้ในกฎหมาย และข้อบังคับ

(๒) กรรมการบริหารซึ่งดำรงตำแหน่งหัวหน้าพรรค มีอำนาจตามที่ระบุไว้ใน ข้อ ๖๖ และข้อ ๗๒

(๓) กรรมการบริหารซึ่งดำรงตำแหน่งรองหัวหน้าพรรคมีอำนาจตามที่ระบุไว้ใน ข้อ ๖๗

(๔) กรรมการบริหารซึ่งดำรงตำแหน่งเลขาธิการพรรค มีอำนาจหน้าที่ ตามที่ระบุในข้อ ๖๘

(๕) กรรมการบริหารซึ่งดำรงตำแหน่งเป็นรองเลขาธิการพรรคมีอำนาจหน้าที่ตามที่ระบุไว้ในข้อ ๖๕

(๖) กรรมการบริหารซึ่งดำรงตำแหน่งเหรัญญิกพรรค มีอำนาจหน้าที่ตามที่ระบุไว้ในข้อ ๗๐

(๗) กรรมการบริหารซึ่งดำรงตำแหน่งโฆษกพรรค มีอำนาจหน้าที่ตามที่ระบุไว้ในข้อ ๗๑

ข้อ ๕๑ นอกจากการพ้นจากตำแหน่งตามวาระ คณะกรรมการบริหารทั้งคณะพ้นจากตำแหน่งเมื่อ

(๑) หัวหน้าพรรคพ้นจากตำแหน่ง

(๒) ที่ประชุมใหญ่มีมติด้วยคะแนนเสียงไม่น้อยกว่าสองในสามให้พ้นจากตำแหน่ง

(๓) ตำแหน่งกรรมการบริหารว่างลงเกินกว่ากึ่งหนึ่งของจำนวนกรรมการบริหารทั้งหมดที่ประชุมใหญ่เลือกตั้งขึ้นในวันประชุมใหญ่สามัญประจำปี

ให้คณะกรรมการบริหารที่พ้นจากตำแหน่งทั้งคณะอยู่ในตำแหน่งเพื่อปฏิบัติหน้าที่ต่อไปจนกว่านายทะเบียนพรรคการเมือง ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง จะตอบรับการเปลี่ยนแปลงคณะกรรมการบริหารพรรคชุดใหม่ ในกรณีนี้ให้จัดให้มีการประชุมใหญ่เพื่อเลือกตั้งคณะกรรมการบริหารพรรคชุดใหม่ ภายในสี่สิบห้าวันนับตั้งแต่วันที่คณะกรรมการบริหารพ้นจากตำแหน่งทั้งคณะ ในกรณีที่คณะกรรมการบริหารทั้งคณะพ้นจากตำแหน่ง เพราะเหตุที่หัวหน้าพรรคพ้นจากตำแหน่งตาม (๑) ให้รองหัวหน้าพรรคที่มีอาวุโสสูงสุดในขณะนั้น รักษาการในตำแหน่งหัวหน้าพรรคไปก่อนจนกว่าที่ประชุมใหญ่จะได้เลือกคณะกรรมการบริหารชุดใหม่ และให้คณะกรรมการบริหารชุดเดิมอยู่ปฏิบัติหน้าที่ไปก่อนจนกว่าจะได้รับ

การตอบรับการเปลี่ยนแปลงคณะกรรมการบริหารจากนายทะเบียนพรรคการเมือง ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง

ข้อ ๕๒ นอกจากการพ้นจากตำแหน่งตามวาระ กรรมการบริหารต้องพ้นจากตำแหน่ง

(๑) ตาย

(๒) ลาออก โดยยื่นใบลาออกต่อประธานคณะกรรมการบริหาร และให้มีผลในวันถัดจากวันยื่นใบลาออก

(๓) พ้นจากตำแหน่งหัวหน้าพรรค รองหัวหน้าพรรค เลขานุการพรรค รองเลขานุการพรรค เสร็จญูญิกพรรค หรือโฆษกพรรค

(๔) ที่ประชุมใหญ่มีมติด้วยคะแนนเสียงไม่น้อยกว่าสองในสามให้ออก

(๕) ถูกศาลสั่งให้พิทักษ์ทรัพย์เด็ดขาด

(๖) ต้องคำพิพากษาถึงที่สุด หรือคำสั่งอันชอบด้วยกฎหมายให้ลงโทษจำคุก

ข้อ ๕๓ เมื่อตำแหน่งกรรมการบริหารอื่นนอกจากหัวหน้าพรรค รองหัวหน้าพรรค เลขานุการพรรค รองเลขานุการพรรค เสร็จญูญิกพรรค หรือโฆษกพรรคว่างลง ด้วยเหตุผลอื่นนอกจากถึงคราวออกตามวาระ ให้คณะกรรมการบริหารแต่งตั้ง กรรมการบริหารแทนตำแหน่งที่ว่างลง ในกรณีดังกล่าวให้กรรมการบริหารที่ได้รับเลือกตั้งใหม่มีวาระอยู่ในตำแหน่งเท่ากับวาระที่เหลืออยู่ของกรรมการบริหารที่ตนแทน

ถ้ามีตำแหน่งรองหัวหน้าพรรคหรือรองเลขานุการพรรคที่ได้รับแต่งตั้งจาก ที่ประชุมใหญ่ไม่น้อยกว่าสองตำแหน่ง และตำแหน่งดังกล่าวหนึ่งตำแหน่งว่างลง คณะกรรมการบริหารจะให้รองหัวหน้าพรรคหรือรองเลขานุการพรรคที่เหลืออยู่ ปฏิบัติหน้าที่แทนก็ได้ และถ้าวาระของตำแหน่งในคณะกรรมการบริหารเหลืออยู่ไม่ถึง

สามเดือน คณะกรรมการบริหารจะไม่จัดประชุมใหญ่เพื่อเลือกตั้งบุคคลใดเข้าดำรงตำแหน่งแทนตำแหน่งที่ว่างลงก็ได้

ถ้าตำแหน่งรองหัวหน้าพรรคหรือรองเลขาธิการพรรคที่ได้รับการเลือกตั้งจากที่ประชุมใหญ่ว่างลงทั้งหมด หรือตำแหน่งเลขาธิการพรรค ตำแหน่งเหรัญญิกพรรค หรือตำแหน่งโฆษกพรรคว่างลง ให้จัดให้มีการประชุมใหญ่ เพื่อเลือกตั้งผู้ดำรงตำแหน่งเหล่านั้นใหม่ภายในสี่สิบห้าวันนับแต่วันที่ตำแหน่งดังกล่าวว่างลง และให้ผู้ได้รับเลือกตั้งให้ดำรงตำแหน่งใหม่อยู่ในตำแหน่งได้เพียงเท่าวาระที่เหลืออยู่ของผู้ซึ่งตนแทน และในระหว่างที่ยังไม่ได้มีการเลือกตั้งผู้ดำรงตำแหน่งแทน คณะกรรมการบริหารอาจแต่งตั้งกรรมการบริหารด้วยกันให้ปฏิบัติหน้าที่ในตำแหน่งดังกล่าวไปก่อนเป็นการชั่วคราวก็ได้

การเรียกประชุมใหญ่เพื่อเลือกตั้งผู้ดำรงตำแหน่งแทนตำแหน่งที่ว่างจะไม่กระทำก็ได้ถ้าวาระของคณะกรรมการบริหารเหลือไม่ถึงสามเดือน

ข้อ ๕๔ ในกรณีผู้ดำรงตำแหน่งผู้บริหารพรรคนอกจากหัวหน้าพรรคไม่อยู่หรือไม่สามารถปฏิบัติหน้าที่ได้ และไม่มีผู้ดำรงตำแหน่งรอง ผู้ดำรงตำแหน่งนั้นให้หัวหน้าพรรคแต่งตั้งกรรมการบริหารคนใดคนหนึ่งรักษาการแทน

ข้อ ๕๕ การประชุมคณะกรรมการบริหารต้องมีกรรมการบริหารมาประชุมไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่งของจำนวนกรรมการบริหารทั้งหมด จึงจะเป็นองค์ประชุม

ให้หัวหน้าพรรคเป็นประธานที่ประชุม ถ้าหัวหน้าพรรคไม่อยู่หรือไม่อาจปฏิบัติหน้าที่ได้ ให้รองประธานคณะกรรมการบริหาร ให้รองหัวหน้าพรรคตามลำดับอาวุโสเป็นประธานแทน ถ้ารองหัวหน้าพรรคทั้งหมดไม่อยู่หรือไม่อาจปฏิบัติหน้าที่ได้ ให้ที่ประชุมเลือกกรรมการบริหารคนใดคนหนึ่งเป็นประธาน

การลงมติให้ในที่ประชุมถือเสียงข้างมาก เว้นแต่ข้อบังคับจะกำหนดไว้เป็นอย่างอื่น หากคะแนนเสียงเท่ากัน ให้ประธานในที่ประชุมออกเสียงเพิ่มขึ้นอีกเสียงหนึ่งเป็นเสียงชี้ขาด

ข้อ ๕๖ ให้คณะกรรมการบริหารประชุมอย่างน้อยสามเดือนต่อหนึ่งครั้ง

คณะกรรมการบริหารมีอำนาจแต่งตั้งคณะกรรมการหรือคณะอนุกรรมการของคณะกรรมการบริหาร เพื่อให้ปฏิบัติหน้าที่ใดๆ ที่คณะกรรมการบริหารมอบหมายให้ โดยให้คณะกรรมการและคณะอนุกรรมการดังกล่าวมีอำนาจและหน้าที่ตามที่คณะกรรมการบริหารกำหนด

ข้อ ๕๗ ให้มีคณะที่ปรึกษาพรรคคณะหนึ่ง มีจำนวนไม่เกินสิบห้าคน ซึ่งหัวหน้าพรรคแต่งตั้งขึ้นโดยความเห็นชอบของคณะกรรมการบริหารจากผู้ที่ทรงคุณวุฒิ หรือผู้เชี่ยวชาญในสาขานิติศาสตร์ รัฐศาสตร์การปกครอง รัฐศาสตร์การคลัง ความสัมพันธ์ระหว่างประเทศ หรือสาขาวิชาอื่นที่หัวหน้าพรรคเห็นสมควร เพื่อให้คำปรึกษาแก่หัวหน้าพรรคและคณะกรรมการบริหารหรือปฏิบัติหน้าที่อื่นตามที่หัวหน้าพรรคหรือคณะกรรมการบริหารมอบหมาย

ส่วนที่ ๔

คณะผู้บริหาร

ข้อ ๕๘ ให้มีคณะผู้บริหารคณะหนึ่ง มีจำนวนไม่เกินเก้าคน ซึ่งคณะกรรมการบริหารแต่งตั้งจากกรรมการบริหาร ประกอบด้วย

(๑) หัวหน้าพรรค เป็นประธานคณะผู้บริหาร

(๒) รองหัวหน้าพรรคที่มีอาวุโสสูงสุด เป็นรองประธานคณะผู้บริหาร

(๓) เลขานุการพรรค เป็นเลขานุการคณะผู้บริหาร

(๔) เภรัญญิกพรรค เป็นกรรมการ

(๕) โฆษกพรรค เป็นกรรมการ

(๖) กรรมการบริหารอื่นที่คณะกรรมการบริหารแต่งตั้งอีกไม่เกินสี่คน

ข้อ ๕๕ นอกจากการพ้นจากตำแหน่งตามวาระ คณะผู้บริหารทั้งคณะพ้นจากตำแหน่งเมื่อ

(๑) หัวหน้าพรรคพ้นจากตำแหน่งไม่ว่ากรณีใดๆ รวมทั้งกรณีตามข้อ ๕๑ ข้อ ๕๒ และข้อ ๖๐

(๒) คณะกรรมการบริหารมีมติด้วยคะแนนเสียงไม่น้อยกว่าสองในสามของจำนวนคณะกรรมการบริหารทั้งหมดให้พ้นจากตำแหน่ง

(๓) คณะกรรมการบริหารพ้นจากตำแหน่งตามข้อ ๕๑

ข้อ ๖๐ ความเป็นสมาชิกในคณะผู้บริหารสิ้นสุดลงเฉพาะตัวเมื่อ

(๑) ตาย

(๒) ลาออก

(๓) คณะกรรมการบริหารมีมติด้วยคะแนนเสียงไม่น้อยกว่าสองในสามของจำนวนกรรมการบริหารทั้งหมดให้พ้นจากตำแหน่ง

ข้อ ๖๑ เมื่อตำแหน่งสมาชิกในคณะผู้บริหารว่างลงเพราะเหตุอื่นใด นอกจากถึงคราวออกตามวาระของคณะผู้บริหาร การแต่งตั้งคณะผู้บริหารทั้งคณะหรือเฉพาะตัวให้นำข้อบังคับข้อ ๕๑ วรรคสอง และข้อ ๕๓ มาใช้บังคับโดยอนุโลม

ข้อ ๖๒ ในการประชุมคณะผู้บริหารนั้น จะต้องมีผู้บริหารมาเข้าร่วมประชุมไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่งของจำนวนผู้บริหารทั้งหมดจึงจะเป็นองค์ประชุม

ข้อ ๖๓ ในการประชุมคณะผู้บริหาร ถ้าประธานคณะผู้บริหารไม่อยู่หรือไม่อาจปฏิบัติหน้าที่ได้ ให้รองประธานคณะผู้บริหารทำหน้าที่ประธานแทน ถ้ารองประธานคณะผู้บริหารไม่อยู่หรือไม่อาจปฏิบัติหน้าที่ได้ ให้ที่ประชุมเลือกสมาชิกของคณะผู้บริหารคนใดคนหนึ่งเป็นประธานในการประชุมแทน การลงมติของที่ประชุมคณะผู้บริหารให้ถือเสียงข้างมากเป็นเกณฑ์

ข้อ ๖๔ ให้คณะผู้บริหารมีอำนาจหน้าที่ดังนี้

- (๑) ปฏิบัติหน้าที่ตามที่คณะกรรมการบริหารมอบหมาย
- (๒) รับผิดชอบงานของพรรค
- (๓) วางระเบียบและแนวทางการบริหารงานของพรรค
- (๔) วางระเบียบการคลังและทรัพย์สินของพรรค
- (๕) วางระเบียบการแต่งตั้ง ถอดถอน การลงโทษ
- (๖) วางระเบียบแนวทางแผนการดำเนินการเกี่ยวกับการเลือกตั้ง การคัดเลือก

บุคคลลงสมัครรับเลือกตั้ง

- (๗) ประสานงานกับสมาชิก
- (๘) อำนวยความสะดวกและดำเนินงานต่างๆ เพื่อความเรียบร้อยและเจริญก้าวหน้า

ของพรรค

- (๙) กำหนดแผนพัฒนาสาขาพรรค

ส่วนที่ ๕

ผู้บริหาร

ข้อ ๖๕ ให้มีผู้บริหารประกอบด้วยหัวหน้าพรรค รองหัวหน้าพรรค เลขาธิการพรรค รองเลขาธิการพรรค เภรัณยูภิกพรรค และโฆษกพรรค ซึ่งเลือกและแต่งตั้งโดยที่ประชุมใหญ่ของพรรคมีวาระอยู่ในตำแหน่งคราวละ ๒ ปี

ข้อ ๖๖ ให้หัวหน้าพรรคมีอำนาจหน้าที่ ดังนี้

(๑) เป็นผู้แทนของพรรคในกิจการอันเกี่ยวกับบุคคลภายนอก

(๒) กำหนดนโยบาย และบริหารงานของพรรคให้เป็นไปตามกฎหมายและ

ข้อบังคับ

(๓) บริหารงานพรรคตามที่ประชุมใหญ่หรือคณะกรรมการบริหารมอบหมาย

(๔) สั่ง อนุญาต อนุมัติเกี่ยวกับงานของพรรค

(๕) แต่งตั้งและถอดถอนที่ปรึกษาของหัวหน้าพรรค

(๖) แต่งตั้งและถอดถอนเจ้าหน้าที่

(๗) แต่งตั้งคณะทำงานหรือบุคคลให้ปฏิบัติหน้าที่อย่างใดอย่างหนึ่ง

(๘) การจัดทำงบประมาณ การควบคุมการเงิน การจัดทำบัญชี

(๙) อนุมัติการแต่งตั้งนายทะเบียนพรรคและผู้อำนวยการพรรคตามที่

เลขานุการพรรคเสนอ

(๑๐) วางระเบียบเพื่อให้งานของพรรคเป็นไปโดยเรียบร้อย

(๑๑) อำนาจหน้าที่อื่นๆ ตามที่กฎหมายหรือข้อบังคับกำหนดหรือตามที่

คณะกรรมการบริหารเห็นสมควรกำหนด

เพื่อการนี้ หัวหน้าพรรคจะมอบหมายเป็นหนังสือให้รองหัวหน้าพรรค หรือ
ผู้บริหารพรรคคนใดคนหนึ่ง หรือหลายคนทำการแทนก็ได้

ข้อ ๖๗ ให้รองหัวหน้าพรรคมีอำนาจและหน้าที่ตามที่หัวหน้าพรรคมอบหมาย

ข้อ ๖๘ ให้เลขานุการพรรคมีอำนาจหน้าที่ ดังนี้

(๑) ควบคุมดูแลกิจการภายในของพรรค

(๒) กำกับ ดูแล และบริหารงานของสำนักงานเลขานุการพรรค